

Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının Temel Felsefi ve Genel Amaçlarına Yönelik Öğretmen Görüşleri

“Teacher's Opinions on The Basic Philosophy and General Objectives of The Physical Education and Sports Course Teaching Program”

Gizem Nur ÇAĞLAYAN¹ & Eser AĞGÖN²

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Tarihçe

Yayın Geliş Tarihi: 17 Aralık 2020
Kabul Tarihi: 20 Temmuz 2021
Online Yayın Tarihi: 31 Ağustos 2021

DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/anatoliar.13>

Yazarlarla İletişim

1- (Sorumlu Yazar) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Erzincan, Türkiye
gizemcaglayan1092@gmail.com
<https://orcid.org/000-0001-6745-8778>

2- Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Erzincan, Türkiye
eseraggon@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-2623-6869>

Yazar Katkıları

Tüm yazarlar çalışmanın konseptine ve tasarımına katkıda bulundu.

Finansman

Bu çalışma herhangi bir kurum/kuruluştan maddi destek almadı.

Çıkar Çatışması

Yazarlar çıkar çatışması olmadığını beyan ediyorlar.

Şeffaflık

Yazarlar, çalışmada hiçbir hayati özelliğin ihmal edilmediğini, dürüst, doğru ve şeffaf bir anlatım ile raporlaştırıldığını ve herhangi bir tutarsızlık olmadığını beyan etmişlerdir.

Etik

Bu çalışmada bilimsel etik kriterlerine uyulmuştur.

Referans Gösterimi

Çağlayan, G., Ağgön, E. (2021). Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının Temel Felsefi ve Genel Amaçlarına Yönelik Öğretmen Görüşleri, *Anatolia Sport Research*, 2(2): 26-32

Copyright © 2021 by Anatolia Sport Research

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi programının temel felsefesi ve öğretim çıktılarına yönelik görüşlerini ortaya koymak amaçlanmaktadır.

Materyal ve Metod: Araştırmaya amaca yönelik örneklem belirleme yöntemi ile Türkiye'nin bütün bölgeleri göz önünde bulundurularak farklı şehirlerinde görev yapan dokuz beden eğitimi ve spor öğretmeni katılmıştır. Araştırma yöntemi olarak nitel araştırma yaklaşımları içerisinde yer alan durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Nitel veri analizi olarak ise içerik analizi kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler yüz yüze gerçekleştirilmiş ve temalar Milli Eğitim Bakanlığı'nın İlköğretim Beden Eğitimi Ders Programındaki başlık ve konulara göre belirlenmiştir.

Bulgular: Beden eğitim öğretmenleri öğretim programının felsefi yaklaşımının yapılandırmacı yaklaşımına uygun olduğu, öğrenci merkezli öğretim ve yaparak yaşayarak öğrenme felsefesine dayalı olması gerektiği, öğretim programının amaçlarında ise öğrencinin psikomotor becerilerini geliştirme, sağlıklı yaşam alışkanlıkları kazanma temel amaçlarını içermesi gerektiği, beden eğitimi ve spor felsefesinin gerçekleşmesi önünde bazı olumsuz tutum ve imkansızlıkların etki ettiği ve öğrencilerin derse ait kazanımlara ulaşmasında hazırbulunuşluk düzeylerinin yetersiz olduğu görüşlerini belirtmişlerdir.

Sonuç: Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının yapılandırmacı yaklaşım eğitim felsefesini yansıttığı, programın felsefe ve amaçlarına ulaşma noktasında imkan ve toplumsal tutumun bazı engeller ortaya çıkardığı ve beden eğitimi ve spor dersleri için öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin yüksek olması gerektiği görüşlerine ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi ve spor öğretmeni, beden eğitimi dersi amaçları, beden eğitimi dersi öğretim programı, beden eğitimi dersi felsefi yaklaşımı

ABSTRACT

Aim: The aim of this study was to reveal the opinions of physical education teachers about the basic philosophy and teaching outcomes of the physical education program.

Material and Method: Nine physical education and sports teachers participated in the research from all regions of Turkey. As a research method, the case study method was used, which is one of the qualitative research approaches. Content analysis was used as qualitative data analysis. Semi-structured interviews were conducted face to face and the themes were determined according to the titles and subjects in the Primary Education Physical Education Curriculum of the Ministry of Turkey National Education.

Results: Physical education teachers stated that the philosophical approach of the curriculum is compatible with the constructivist approach. They also stated that the purpose of the curriculum should include developing the psychomotor skills and gaining healthy living habits of the student, the readiness level of the students is insufficient in reaching the learning outcomes of the course.

Conclusions: It has been concluded that the physical education and sports course curriculum reflects the constructivist approach and educational philosophy, and that the opportunity and social attitude create some obstacles in reaching the philosophy and goals of the program.

Keywords: Physical education and sports teacher, physical education course objectives, physical education course curriculum, philosophical approach to physical education course

GİRİŞ

Eğitim, bireyler için yüksek bir yaşam düzeyi elde etmenin, toplumlar için de gelişme ve ilerlemenin, çağdaş ülkeler arasında yer almanın başlıca yoludur (Kaya, 1993). Bu nedenle Türk toplumunun çağın hızla gelişen ve değişen ortamına cevap verebilecek nitelikte ve çağın gerektirdiği yeterliliklere göre inşa edilmiş bir eğitim sistemine sahip olması oldukça önemlidir (Güllü, Güllü ve Güllü, 2009). Çağın gerekliliklerinin ve toplumsal ihtiyaçların değişmesi eğitim sisteminin, formal eğitim ile bireylerde oluşturmak istenen kazanımlar ve hedef davranışlar bu amaçla hazırlanan ve geliştirilen eğitim programları ile sağlanabilir (Demirel, 2012). Bu bağlamda ülkemizde son yıllarda, değişen koşullara uyum sağlamak amacıyla eğitim alanında yoğun çalışmalar yapılmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı tüm ders öğretim programlarında olduğu gibi ilköğretimde okutulan Beden eğitimi ve spor derslerinin öğretim programlarında da çağın gereksinimleri ve bilimsel çalışmaların sonuçları ışığında “İlköğretim Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programlarını” yeniden düzenlemiş ve uygulamaya koymuştur. Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı'nın amacı; öğrencilerin hayatları boyunca kullanacakları hareket becerileri, aktif ve sağlıklı hayat becerileri, kavramları ve stratejileri ile öz yönetim becerileri, sosyal becerileri ve düşünme becerilerini de geliştirerek bir sonraki öğrenim düzeyine hazırlanmalarınıdır (MEB, 2018). Beden eğitimi ve spor dersi yeni öğretim programında yapılandırmacı yaklaşım temel alınmış, öğrenme ortamlarının çeşitlendirilmesi ve öğrencinin doğrudan sürecin içinde olmasına dikkat edilmiştir. Badminton, tüy top, sentetik top ve raket ile oynanan, temel amacı ortada bulunan file üzerinden topu rakip sahaya atarak sayı kazanmak olan bir spor dalıdır. Badminton oyunu, ani karar verebilme, hız ve dikkat gerektiren, el ve göz koordinasyonu, çeviklik, dayanıklılık, sürat, çabukluk ve reaksiyon zamanının ön planda olduğu bir spor dalı çeşididir.

Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı temelli hazırlanan Beden eğitimi ve spor dersi ile bireylerin kendi öğrenim ve gelişimlerdeki sorumluluklarının farkına varmaları oldukça önemlidir (Saban, 2002). Yapılandırmacı yaklaşımın temelinde, elde edilmiş olan önceki bilgilerin elde edilecek bilgilere temel oluşturması ve bu temel ışığında yeni elde edilecek bilgilerle sentezlenerek yeni özgün bilgilere ulaşılması hedeflenmektedir. Yapılandırmacı yaklaşımın beden eğitimi alanına yansımaları, öğrenen merkezlik ve aktif katılım ilkeleri doğrultusunda öğrencinin sürece etkin katılımı ve öğrendiklerini gerçek yaşama yansıtmasıyla olacaktır (Bilir, 2008).

Beden eğitimi öğretim programı ile gerek bireyin fiziksel, devinimsel, bilişsel, duygusal ve toplumsal gelişimine katkıda bulunmak, yaşam boyu fiziksel etkinliklere katılmasını sağlamak gerekse beden eğitimi ve spor dersine özgü (dayanıklılık, çabukluk, esneklik, hareketlilik, koordinasyon, kuvvet, ritim) fiziksel gelişimleri hedeflenir. Bu amaçların gerçekleştirilebilmesi için öğrencilerin yaparak-yaşayarak ve aşamalı şekilde düzenlenmiş öğrenme etkinliklerine katılmaları ve etkinlik sürecinin sonunda ne kadar gelişme sağladıklarının farkında olmaları gerekir. Bunun için kazanımlar yazılırken ve etkinlik örnekleri düzenlenirken yapılandırmacı yaklaşım temel alınmış, öğrenme ortamlarının çeşitlendirilmesi ve öğrencinin doğrudan sürecin içinde olmasına dikkat edilmiştir. Beden eğitimi dersinin işlevsel ve hedeflere uygun bir şekilde sürdürülebilmesi öğrenci, öğretmen ve öğretim programı arasında sağlıklı ve uyumlu bir ilişki ile mümkündür. Öğretmenler dersin kazanımlarına ulaşmak için en uygun modeli (doğrudan, bireyselleştirilmiş, iş birliğine dayanan, spor eğitimi, akran, araştırma, taktik oyun, kişisel ve sosyal sorumluluk modelleri), strateji (sunuş, buluş, araştırma/inceleme vb.) ve yöntemleri/stilleri (komut, alıştırma, eşli çalışma, kendini denetleme, katılım, yönlendirilmiş buluş, problem çözme, öğrencinin tasarımı, öğrencinin başlatması, kendi kendine öğrenme) kullanmalıdırlar (MEB., 2018).

Bu araştırmanın amacı; beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının temel felsefesi, amaçları ve uygulanabilirliği hakkındaki beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşlerini incelemektir. Bu amaç doğrultusunda şu sorulara cevap aranmıştır;

Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının temel felsefesi hakkında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?

2. Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının amaçları hakkında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?

3. Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının uygulanabilirliği hakkında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?

MATERYAL VE METOD

Araştırma Yöntemi

Araştırmaya amaca yönelik örneklem belirleme yöntemi ile Türkiye'nin bütün bölgeleri göz önünde bulundurularak farklı şehirlerde (Manisa, Şanlıurfa, Kayseri, Kars, Aksaray, Sinop, İstanbul, Ankara) görev yapan 9 beden eğitimi ve spor öğretmeni katılmıştır. Araştırma yöntemi olarak nitel araştırma yaklaşımları içerisinde yer alan durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Durum çalışmaları, bir durum, varlık ya da sorunun derinlemesine analiz edilmesi için kullanılır. Nitel veri analizi olarak ise içerik analizi kullanılmıştır. McMillan ve Schumacher'e (2010) göre durum çalışmaları, bir durum, varlık ya da sorunun derinlemesine analiz edilmesi için kullanılır. Temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır (Sözbilir, 2010). Görüşmeye geçilmeden önce, ilgili öğretmenlere kayda alınacak olan görüşmelerin araştırma amaçlı olduğu belirtilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşmeler öğretmenlerle yüz yüze gerçekleştirilmiş, olası veri kayıplarını engelleyebilmek adına katılımcıların izni alınarak süreç ses kayıt cihazı kullanılarak ve notlar alınarak kaydedilmiştir. Görüşmeler ortalama 15 dakika sürmüştür. Kullanılan temalar Millî Eğitim Bakanlığı'nın İlköğretim Beden Eğitimi Ders Programındaki başlık ve konular üzerine odaklanarak alanda uzman bilim adamlarının görüşleri alınarak belirlenmiştir. Veriler transkript edilerek bilgisayara aktarılmış ve analize hazır hale getirilmiştir. Bu süreçte katılımcı isimleri numara kodları kullanılarak kodlanmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Öğretmenlerin Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının felsefi yaklaşımına yönelik görüşleri

Tema	f	Kod 1 (benzerlik)	Kod 2 (ilişik)
Felsefi akımlar	8	İlerlemeci, program, yeniden kurma, pragmatizm	Bilgi, ulaşma, hedef, kazanım, çağdaş, esasicilik
Yöntem	8	Aktif öğrenme, problem çözme, empati, proje	İş birlikçi, yaparak yaşayarak, strateji
Hedef/merkez	7	Öğrenci merkezli, öğretmen rehber, öznel bilgi	Bütüncül yaklaşım, gelişim özellikleri, keşif, başarı duygusu
Öğrenme alanı	6	Psikomotor, bilişsel, duyuşsal	Kültür, toplum, ilgi, vatandaş

Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının felsefi yaklaşımını belirlemek amacıyla öğretmen görüşleri 'öğretim programının felsefi yaklaşımının yapılandırmacı yaklaşıma uygun olması gerektiği,

öğrencinin fiziksel, duyuşsal ve bilişsel alanda bir bütün halinde gelişim görülebildiği, aktif öğrenebildiği ve öğrendiğini fiziksel etkinliklerde kullanabildiği, toplumsal kültüre önem veren problem çözme temelli yaklaşımdır' yönündedir. Örneğin kod 6 numaralı öğretmenin görüşü 'Öğretim programının felsefesi bütüncül yaklaşım, öğrenci merkezli öğretim ve yaparak yaşayarak öğrenmeye dayalı olmalıdır.' şeklindedir.

Tablo 2. Öğretmenlerin Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının amaçlarına yönelik görüşleri

Tema	f	Kod 1 (benzerlik)	Kod 2 (ilişik)
Hareket ve strateji	8	Beceri, sporcu, zihin, beden, koordinasyon	Fiziksel, taktik, performans, fizyolojik özellikler
Sağlıklı yaşam	7	Sağlık, yaşam, bilinç, etkinlik, katılım, istek, güdü	Aktif yaşam, sosyal gelişim, beden farkındalığı
Gelişim	7	Bilişsel, duyuşsal, psikomotor, özgüven	Yaşam koşulları, iletişim becerileri
Kültür	6	Yurttaşlık, bilinçli vatandaş, değerler, spor kültürü, iş gücü	Disiplin, birlik, paylaşım, temsil, ahlak duygusu

Tablo 2 de Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının amaçlarına ilişkin bulgularda Beden eğitimi ve spor dersi genel amaçları; öğrencinin hareket becerilerini geliştirme, sağlık için spor yapma bilincini uyandırma, kendi bedenini tanıma, beden ve zihin koordinasyonunu sağlama, bilişsel duyuşsal ve psikomotor becerilerini geliştirme, öğrenci ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verme, iletişim becerilerini geliştirme, vatan sevgisini ve yurttaşlık duygusunu aşılama, özgüven duygusunu geliştirme ve hayata hazırlama 'şeklinde tanımlanmıştır.

Tablo 3. Öğretmenlerin Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının felsefi yaklaşımının uygulanmasını engelleyen etmenlere ilişkin görüşleri

Tema	f	Kod 1 (benzerlik)	Kod 2 (ilişik)
İç etmenler	7	Eğitim fakülteleri, öğrenci bakış açısı, öğretmen ve yönetim bakış açısı	Ülkenin eğitim politikası, programın uygulanabilirliği, değerlendirme, program girdi ve çıktılarının test edilebilirliği, güdüleme
Dış etmenler	9	Salon, tesis, imkân, altyapı, araç gereç eksikliği	Veli görüşü, coğrafi koşullar, teknolojinin sürekli yenilenmesi

Tablo 3 de Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının felsefi yaklaşımının uygulanmasını engelleyen etmenlere ait öğretmen görüşleri; tesis, imkân ve materyal eksikliği, öğrenci ve velilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumu, idareci ve yöneticilerin olumsuz yaklaşımı, tesis yetersizliğinden kaynaklı fiziki şartlar ve programın uygulanmasındaki zorluklar' şeklindedir.

Tablo 4. Öğretmenlerin Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının amaçlarının programın felsefi yaklaşımını destekler nitelikte olup olmadığına dair görüşleri

Tema	f	Kod 1 (benzerlik)	Kod 2 (ilişik)
Destekliyor	0		
Kısmen destekliyor	5	Öğretmene bağlı, coğrafi bölgeye bağlı, imkânlar	Elverişli ortam, engelleyen etmenler nedeni
Desteklemiyor	4	Kazanımların uygulanabilir olmaması, programın ülke genelini temsil etmemesi	Ders saatinin az olması, bireysel farklılıkları kapsamaması

Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının amaçları programın felsefi yaklaşımını destekler nitelikte olup olmadığına dair beden eğitimi öğretmenlerinin öğretim programına ilişkin görüşlerinin ne programı çok takdir edecek kadar iyi ne de programı çok eleştirilecek kadar kötü hazırlandığını göstermektedir. Beden eğitimi öğretmenleri “Programın öngördüğü öğrenme etkinlikleri gerçekleştirilebilmektedir” ile ilgili maddeye katılmıyorum seçeneği ile olumsuz görüş bildirmişlerdir. Beden eğitimi öğretmenleri “Programın öngördüğü öğrenme etkinlikleri gerçekleştirilebilmektedir” ile ilgili maddeye katılmıyorum seçeneği ile olumsuz görüş bildirmişlerdir.

Tablo 5. Öğretmenlerin Beden eğitimi ve spor dersinde öğrencilerin hareket becerileri, strateji ve taktiklerini uygulamalarına ilişkin görüşleri

Tema	f	Kod 1 (benzerlik)	Kod 2 (ilişik)
Uygulanabiliyor	1	Spor geçmişi,	Oyun temelli öğretim
Kısmen uygulanabiliyor	4	Hazırbulunuşluluk, verim,	Okul sporları, müsabaka
Uygulanamıyor	4	Bireysel farklılık, gelişim dönemi	Kazanımlar yüksek, sınıf mevcudu

Beden eğitimi ve spor dersinde öğrenciler hareket becerileri, strateji ve taktiklerini uygulayabiliyorlar mı? Beden eğitimi dersi genel amaçları içinde yer alan hareket, beceri ve stratejileri beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerine göre asgari düzeyde uygulanabilmektedir. Örneğin kod 4 numaralı öğretmene göre ‘öğrenciler hareket beceri ve stratejileri gelişim dönemine göre kısmen uygulayabiliyor. Bu bağlamda bireysel farklılıklar daha çok ön planda fakat genel itibariyle öğrencilerimizin hazırbulunuşluk düzeyleri düşük seviyede’ görüşünü belirtmiştir.

Tablo 6. Öğretmenlerin Beden eğitimi ve spor dersi yoluyla kültürel birikim ve değerlerimizin aktarımına ilişkin görüşleri

Tema	f	Kod 1 (benzerlik)	Kod 2 (ilişik)
Aktarılabilir	6	Bayram, törenler, geleneksel oyunlar	Olimpik kavramlar, kazanımlar, halk dansları
Kısmen aktarılabilir	3	Sosyal etkinlik, eski kültür oyunları	Gösteri, yürüyüş, içselleştirme
Aktarılamıyor			

Beden eğitimi ve spor dersi yoluyla kültürel birikim ve değerlerimizi aktarabiliyor muyuz? Alt problemine ait bulgular ‘beden eğitimi dersi disiplinler arası yaklaşımla birlikte bayram ve törenler, geleneksel halk oyunları, geleneksel çocuk oyunları ve olimpik kavramlar aktarılabilir’ yönündedir. Öğretmenlere göre bayram ve törenlerde kültürel değerler aktarımında beden eğitimi dersi gösteri yapma gibi fiziksel etkinlikleri içerebilir. Değerler eğitimi kazanımlarında yer alan ‘diğer kültürlerle ait halk danslarını tanıtır’ kazanımını gerçekleştirebilmek için öğretmen yeterliklerinin olması gerektiği yönündedir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırma Milli Eğitim Bakanlığı beden eğitimi ve spor dersi ilköğretim programının temel felsefi yaklaşımının değerlendirilmesi ve programdaki genel amaçlar üzerine beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşlerini belirlemek amacı ile yapılmıştır.

Araştırmada Beden Eğitimi ve Spor öğretmenleri ‘öğretim programının yapılandırmacı yaklaşımı destekler’ nitelikte olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamızla paralellik gösteren Güllü ve diğ. (2009) tarafından yapılan çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin yapılandırmacı yaklaşıma ilişkin genel görüşlerinin orta düzeyde olumlu olduğu görülmektedir. Güllü, Güçlü ve Kafkas (2007) yaptıkları araştırmada beden eğitimi öğretmenlerinin 4-6. sınıf beden eğitimi öğretim programına ilişkin görüşlerinin kısmen olumlu olduğunu ortaya koymuşlardır. Bu çalışmalar yaptığımız çalışma sonuçlarını destekler niteliktedir. Ayrıca Çınar, Teyfur ve Teyfur (2006) yaptıkları araştırmada sınıf öğretmenleri ile okul yöneticilerinin yapılandırmacı yaklaşıma ilişkin olumlu görüşlerinin olduğunu tespit etmişlerdir. Yine bu araştırma sonuçları da araştırmamızdaki beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri ile paralellik göstermektedir.

Araştırmada elde edilen diğer bir sonuç ‘öğretmenlerin beden eğitimi ve spor dersinin genel amaçlarına yönelik yeterliklerinin programın amaçları ile paralellik gösterdiği yönündedir. Öğretmen görüşlerinde sırasına göre amaçlar psikomotor, duyuşsal, bilişsel olarak sıralanmıştır. Demirhan ve diğerleri (2008) yaptıkları çalışmada çalışmamızı destekler nitelikte beden eğitimi derslerinde devinişsel (psikomotor) alan davranışları kazandırıldığını belirtmişlerdir.

Araştırmada öğretmenlerin Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının felsefi yaklaşımının uygulanmasını engelleyen etmenlere ilişkin görüşleri değerlendirdiğinde; programın felsefesini engelleyen etmenler sırası ile tesis, imkân ve materyal eksikliği, öğrenci veli ve idare tutumu, programın uygulanmasındaki güçlükler şeklinde belirlenmiştir. Gülüm ve Bilir (2011) tarafından yapılan araştırmada öğretmenlerin okulların program için gerekli fiziksel koşullara (araç-gereç, tesis) sahip olmadığı yönünde benzer görüş bildirdikleri görülmüştür. Demirhan ve diğerleri (2008) yaptıkları çalışmada beden eğitimi öğretmenleri sırası ile “tesis yetersizliği, ders saatlerinin yetersizliği ve araç-gereç yetersizliğini” derslerin işlenmesindeki en önemli üç sorun ve eksiklik olarak belirtmişlerdir. Güllü, Güçlü ve Kafkas (2007) yaptıkları araştırmada programın uygulanmasında okulun alt yapı ve tesislerinin yetersiz geldiğini tespit etmişlerdir. Bu araştırmalarda yaptığımız araştırmayı destekler niteliktedir.

Araştırmanın ‘beden eğitimi ve spor dersi öğretim program amaçlarının programın felsefi yaklaşımını destekler nitelikte olup olmadığına dair görüşleri’ başlığında araştırmaya katılan öğretmenler öğretim programının eğitim felsefi yaklaşımını kısmen desteklediğini belirtmişlerdir. Örneğin kod 2 numaralı öğretmene göre ‘beden eğitimi programı teorik olarak felsefi akımı desteklerken uygulama kısmında yetersiz kalmaktadır’ görüşünü belirtmiştir. Bu durumun nedeni eksikliklere bağlı olarak fiziki ve çevresel şartlar ya da öğretmenlerin yeterlikleri olabilir. Gülüm ve Bilir (2011) tarafından yapılan çalışmada, programın öngördüğü öğrenme etkinlikleri ile öğretmenlerin olumsuz görüş içerisinde olmalarının daha önce eğitim aldıkları davranışçı yaklaşımdan kaynaklandığını bildirilmiştir.

Öğretmenlerin Beden eğitimi ve spor dersinde öğrencilerin hareket becerileri, strateji ve taktiklerini uygulamalarına ilişkin görüşleri ise öğrencilerin hareket beceri ve strateji amacına ulaşma düzeyleri bireysel farklılıklara ve hazır bulunuşluluk düzeylerine dayandığı görüşünde oldukları belirlenmiştir. Yapılandırmacılık felsefi yaklaşımı bireysel farklılıkları kabul ederek süreç temelli öğretimi

benimseydiği söylenilebilir. Öğrencilerin ön öğrenmeleri sarmal sistem benimsemesi nedeniyle öğrenmelerin yapılanması için gerekli olabilir.

Araştırmada öğretmenler beden eğitimi ve spor dersi yoluyla kültürel aktarım ve değerler eğitimi verilebildiğine ulaşıldığı görüşünü belirtmişlerdir. Bu durumu sağlayan en önemli etkenlerden birisi programın disiplinler arası yaklaşımı desteklemesi olarak açıklanabilir.

ÖNERİLER

Araştırma sonuçları dâhilinde beden eğitimi ve spor öğretmenlerine beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı ve güncellemelerini etkin bir şekilde kullanabilmeleri için hizmetiçi eğitim, kurs ve seminerlerin sıkça düzenlenmesi, programın uygulanabilirliği açısından tesis imkan yetersizliği ile ilgili makamlara raporlar sunulması önerilebilir. Araştırma özel okulları da kapsayacak şekilde araştırma grubuna okul yöneticileri ve müfettişler de dâhil edilerek tekrarlanabilir.

KAYNAKLAR

- Bilir, P. (2008). Yeni beden eğitimi öğretim programı ve köy enstitülerinde beden eğitimi derslerinin yapılandırma öğretimi yaklaşımı açısından değerlendirilmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(3), 145-150.
- Çınar, O., Teyfur, E., & Teyfur, M. (2006). İlköğretim okulu öğretmen ve yöneticilerinin yapılandırma öğretimi yaklaşımı ve programı hakkındaki görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(11), 47-64.
- Demirel, Ö. (2012). *Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demirhan, G., Bulca, Y., Altay, F., Şahin, R., Güvenç, A., Aslan, A., ... & Açıkkada, C. (2008). Beden eğitimi öğretim programları ve programların yürütülmesine ilişkin paydaş görüşlerinin karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 19(3), 157-180.
- Güllü, M., Güçlü, M., & Kafkas, E. (2007). *Beden eğitimi öğretmenlerinin 4., 5. ve 6. sınıf beden eğitimi dersi yeni öğretim programı uygulamalarının incelenmesi*. IV. Uluslararası Akdeniz Spor Bilimleri Kongresi, 09-11 Kasım, Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- Güllü, M., Güllü, E., & Güllü, A. (2009). İlköğretimde çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin yapılandırma yaklaşımı ve beden eğitimi dersi yeni öğretim programına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3, 217-219.
- Gülüm, V., & Bilir, P. (2011). Beden eğitimi öğretim programının uygulanabilme koşulları ile ilgili beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(2), 57-64.
- Kaya, Y. K. (1993). *İnsan yetiştirme düzenimize yeni bir bakış*. Ankara: İkinci Basım. Yargı Basımevi.
- Mcmillan, J. H., & Schumacher, S. (2010). *Research in education: evidence-based inquiry*. (7th Edition). New York: Pearson Publishing.
- Saban, A. (2002). *Öğrenme öğretme süreci: yeni teori ve yaklaşımlar*. Geliştirilmiş 2.Baskı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Sözbilir, M. (2010). *Nitel araştırmada veri toplama araçları*. Erişim Tarihi: 11 Mayıs 2014, <http://www.fenitay.files.wordpress.com/.../10-nitel- arac59ftc4b1r>.
- T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı (Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Ankara –2018